

ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА
И СТРУЧНА СЛУЖБА ЧАЧАК ДОО

Тел. 032/320-710. Факс. 032/320-712. e-mail: ovcar@vu1.net nsscacak@nsss.rs

Број 4

Датум и место издавања: 27.4.2017. Чачак

Тираж: 350

БИЛТЕН АПРИЛ 2017.

САДРЖАЈ

1. Размножавање воћака резницама -Мр.Бранко Танасковић
2. Производња пасуља (PHASEOLUS VULGARIS)- Дипл.Борко Ивановић
3. Пролећна исхрана крава – Дипл.инг Љиљана Ћурчић
4. Преглед доминантних цена за април 2017
- 5.Објављене и реализоване агропонуде

Размножавање воћака резницама

Због своје једноставности размножавање резницама има великог значаја у воћарству. Међутим, може се довољно успешно применити само код ограниченог броја врста које имају способност реституисања (обнове) органа који нису постојали. Такву способност имају: рибизла, огрозд, дуња, неки типови цанарике, смоква, маслина, лимун и др.

Резнице су делови одсечених, обично једногодишњих, гранчица, корена, а у неким случајевима и листа, способни да под повољним условима обнове органе који им недостају и тако наставе развиће као самосталне воћке. Генерално, разликују се резнице од корена и гранчица. При размножавању резницама гранчица требало би разликовати зреле резнице и зелене резнице. То значи да се могу узимати од летораста у току вегетације (као зелене резнице), или што је чешћи случај од потпуно здрављених гранчица, као зреле, крајем вегетације у периоду зимског мировања. Тако је и неједнака њихова способност ожиљавања. Обично се боље ожиљавају зреле резнице, па су највише у примени код размножавања воћака овим начином. Место где се врши ожиљавање резницама је прприште.

Резнице требало би узимати само од гранчица са потпуно здравих воћака, нарочито оних које су имале неоштећено лишће, умерене бујности, са благовременом завршеном вегетацијом. Јако је важно да резнице буду добро сазреле тј. здрављене и развијене. У сврху ожиљавања скидају се још у току јесени развијени и здрављени летораста, исеку се на дужину 15-30 цм, зависно од воћне врсте и плодности земљишта стања развијености и сл. Иако сваки део летораста може дати резницу, изузев нездрављеног врха, ипак је најбољи базални део летораста јер има највише асимилатива. Најбоље је да се резнице одсеку са делом двогодишње гране, јер се тада боље примају. Дужина резнице зависи од структуре, плодности и влажности земљишта. Ако се прпорече врши на дубоком и плодном земљишту, умерене влажности, тада резнице могу бити и краће. Такође, дебљина резнице утиче на успех ожиљавања, а требало би да су 5-12 цм. Уколико се јесење прпорече не може обавити, тада се резнице повежу у снопиће по 25-30 комада и утрапе у влажан песак. Рано у пролеће резнице се ваде из трапа и прпоре у добро припремљену земљу, где остају до јесени, у ком периоду се и ожиљавају. За само прпорече припремају се тако што се са горње стране скрате на око 0,5 цм изнад пупољка, док доњи део реза требало би да је одмах испод пупољка, што правији јер брже зарашћује. За добро ожиљавање резница, претходно, земљиште требало би да је адекватно пођубрено стајским и минералним ђубривима, дубоко узорано и поравњано.

Сађење резница у прпоришту обавља се у јаркове на дубини 25 цм, или помоћу садилке, на растојању 40-80 цм међуредно, а 10-15 цм између резница у реду. За поспешивање ожиљавања корисно је потапање резница доњим крајем у смешу говеђе балеге, иловаче и воде, или у наменски произведен раствор хидрогела. Након садње прпориште умерено залити, прекрити згорелим стајским ђубривом и ситним компостом. Током вегетације земљиште требало би редовно обрађивати, уз заштиту прпорака од болести и штеточина.

Зелене резнице скидају се током лета са лишћем и ожиљавају, а за то најбоље је када су летораста у прелазу зеластиг ка дрвенастом стању. Овај поступак врши се у

стакларама и топлим лејама и то највише код цвећа а мање код воћака.

За коренове резнице одсече се део једногодишње жиле одабране воћке и постави усправно у добро припремљену земљу. Тада се из горњег дела, при површини земље развија ластар, а из доњег дела жиле. Овим начином код воћака из адвентивног пупољка образује се летораст, и то прво се формира ластар с лишћем а након тога образују се жиле. Размножавање кореновим резницама, ипак, нема шире размере у практичном воћарству.

Мр Бранко Танасковић

ПССС Чачак

ПРОИЗВОДЊА ПАСУЉА (PHASEOLUS VULGARIS)

Пасуљ је једногодишња биљка из породице махунарки. Најпознатија и најраспрострањенија махунарка у целом свету и као повртарска култура убраја се у групу зрнастих махунарки. Донесен је из Америке у Европу у 16 веку заједно с кромпиром и кукурузом. Највећи произвођачи су Индија, Кина, Индонезија, Бразил и САД.

Пасуљ као чист усев у Србији гаји се на око 20.000 ха, са просечним приносом од 1,3 т/ха. Спада у групу легуминозних биљака на чијем корену живе бактерије азотофиксатори. Бактерије користе

атмосферски азот и годишње у земљишту створеног азота може остати и преко 150кг/ха.

Земљиште за пасуљ треба да је растресито, плодно и хумусно. Знатно лошији резултати ће бити на тешким, збијеним и киселим земљиштима. Минимална температура за клијање је од 8-10 степени. Ниске температуре већ од – 0.5 до 1 степен уништавају усев. Високе температуре заједно са ниском релативном влажношћу ваздуха утичу на опадање цветова и значајно смањење приноса. Само уз правовремено наводњавање може се рачунати на сигуран род и одговарајући принос. Обрада земљишта зависи од

предусева. Пасуљ одлично реагује на дубоко орање 30-35цм. Пасуљ има могућност асимилације азота, те за његово ђубрење треба користити формулације са мање тог елемента. Количина хранива зависи од агрохемијске анализе и планираног приноса. Требало би обезбедити 40-60 кг N/ха, 70-90 кг P₂O₅/ха и 80-100 кг K₂O/ха.

Посебну пажњу треба обратити при избору сортно чистог семена, стандардних особина: чистоћа семена(мин. 97%), клијавост семена (мин. 70%), и максимална влажност семена (14%). Коришћење несортног и неиспитаног семена је чест узрок смањења приноса. Најзаступљеније сорте код нас су: Галеб, Двдесетица, Златко, Сремац, Панонски градиштанац, Панонски тетовац, Бисер, Побољшани градиштанац 22 итд.

Сетву треба вршити на основу клијавости, апсолутне тежине и планираног броја биљака. Количина употребљеног семена зависи пре свега од апсолутне тежине која се креће од 270-400 гр, па стога за планиран број биљака од 400.000 потребно је око 150 кг/ха. За ниске сорте(чучавци) међуредним размаком од 50 цм и размаком у реду од 5 цм постиже се број око 400.000 биљака/ха, оптимална дубина сетве је од 3-5 цм.

Сетвом на међуредни размак од 70 цм не обезбеђује се адекватан вегетациони простор, биљке не склопе редове па у фази цветања у усеву је ниска релативна влажност ваздуха, а самим тим смањује се и оплодња.

Одговарајућом густином биљака ствара се могућност за добар принос. У нашим агроколошким условима сетву треба обавити у трећој декади априла ако су температуре земљишта и ваздуха задовољавајуће за сетву.

Нега пасуља се пре свега односи на међуредну обраду (култивирање) и наводњавање. Прво култивирање се врши десетак дана након ницања да би се разбила покорица и уништили евентуални корови. Пре почетка цветања мора бити обављена последња међуредна обрада. У периоду цветања и наливања зрна највеће штете настају услед недостатка воде па је наводњавање неопходно. Само орошавање у фази цветања позитивно утиче на принос. Поред ових мера потребна је и хемијска заштита од корова, болести и штеточина.

Дипл.Инг. Борко Ивановић ПССС ЧАЧАК

Пролећна исхрана крава

Почетак пролећа је период који може да доведе до проблема када је у питању исхрана крава. У прелазном периоду са зимског на пролећни начин исхране врло је битно правилно и постепено започети исхрану како у штали тако и приликом истеривања говеда на испашу. То је период када су ускладиштене количине зимских хранива при крају, а зелена маса тек у почетку пораста и при томе ја нама у довољним количинама. Зимска хранива доста изгубе на квалитету због стајања (долази до губитака витамина, минерала и хранљивих материја).

У прелазном периоду треба избегавати нагло давање зелених сочних крмива. Уз постепено увођење мањих количина обавезно обезбедити одређену количину сувих крмива, попут сена. Свака нагла промена састава obroка код високомлечних крава у производњи изазива стрес и доводи до пада млечности. Током тог периода, краве често троше властите резерве, а то се лоше одражава на производњу млека и кондицију. Најеконичнији начин исхране преживара је испаша, а боравак на чистом ваздуху и сунцу додатно стимулише здравље животиња. Често долази до сметњи у пробави и појаве надуна. Надун представља поремећај који изазива проширење бурага услед прекомерног

накупљања гасова. Са испашом животиња у рано пролеће када су пашњаци влажни и бујни и када лишће садржи велике количине растворљивих протеина треба бити обазрив. Најопасније је давати младу луцерку, црвену и белу детелину, грашак и грахорига. Разлог за појаву надуна је и превелика количина концентрата у исхрани, напајање стоке пре и после испаше, напасање на пашњацима који се претерано ђубре урејом. Надун представља велику опасност због поремећаја дисања и функционисања крвотока јер може довести до гушења.

Исхрана зеленом храном почиње рано у пролеће коришћењем озимих култура као што су крмна репица, перко, озиме или јаре форме грахорице и грашка (у чистој култури или у смешама са житарицама), а затим траве вишегодишњих легуминоза (луцерка или црвена детелина) и др.

Посебна предност је што неке културе имају способност регенерације па се у току године могу користити 2-3 пута.

Сматра се да сточни келј уз добре временске услове, почетком априла може бити спреман као компонента obroка. Сточни келј је врло укусна и сочна сточна храна, коју треба користити од фазе пуне

бутонизације до фазе почетка формирања махуне. У пролеће сточни кељ садржи доста лисне масе, а стабљике су сочне и меке и стока га радо једе. То је квалитетна биљна

врста због високог садржаја витамина, каротина, провитамина А, протеина и угљених хидрата. Садржи мање сирове целулозе од сена луцерке и других крмних

култура, па се може користити у исхрани не само говеда, већ и свиња, живине и друге стоке.

Пссс Чачак Љиљана Ћурчић,
инж.сточарства

www.stips.minpolj.gov.rs

Cene voća - zelene pijace u Srbiji za period 17.- 23.04.2017. godine

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA													VOJVODINA					DOMINANTNE CENE					
	Beograd	Kalenić	Beograd	Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S. Mitrovića	Subotica	Zrenjanin	SRBIJA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA
Banana (Banana)	150	140	150	130	150	150	140	150	170	150	150	140	140	140	140	150	150	140	150	150	140	150	150	140
Grejfrut (Grapfruit)	170	140	200	160	140		150								130	150	150					150	140	150
Jabuka-Ajdared (Apples-Idared)	60	50	40	60		60	80	50	100	35	60	60			50	60	50	40			40	60	60	50
Jabuka-zlatni delišes (Apples-Golden Delicious)	80	60	40			60	80	50			40				50	70	80				60			
Jabuka-Greni Smit (Apples-Granny Smith)	70	60				60	80	50				60	70		50	70	70				60	70	60	70
Jabuka ostala (Apples-other)	80	80		60	100				30	50	40		60				40							
Jagoda (Strawberry)	300	300	300	550	300				300		350	400	400		360	320	400	400				300	300	400
Kivi (Kiwi)	250	250	120	150		120	150	150				180			140	300						150	150	
Kruška (Pear)	200	250	180	100			250		250						100	350						250	250	
Limun (Lemon)	200	180	200	160	180	180	160	160	200	180	160	160			150	200	200	160				160	160	200
Mandarina (Tangerine)	200	150			150		150		190	130		140			140	200						150	150	
Nar (Pomegranate)	350	350	200								130				230							350	350	
Orah (Walnut)	900	900	800	750	800	1000	750	800	750	650	900	800			800	750				1000		800	800	
Pomorandža (Orange)	150	160		100	160		120	130	180	90	120	130			140	150	150	140				150		

www.stips.minpolj.gov.rs

Strana 3

Cene povrća - zelene pijace u Srbiji za period 17.- 23.04.2017. godine

www.statps.mlinpolj.gov.rs

Strana 4

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA											VOJVODINA					DOMINANTNE CENE						
	Beograd	Kalenić	Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovića	Subotica	Zrenjanin	SRBIJA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA
Brokoli (Broccoli)	500	500	300	260	500	250	350		250	140				250	500	700					500	500	
Cvekla (Beet)	80	70	50	55	50	50	80	50	60	60	50			60	70	60	50			50	50	50	
Karfiol (Cauliflower)	250	250	300	200	250	250	250		230	150				230	250	250				200	250	250	250
Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	120	180		160	150	200	100	150	120	150	100	150		160	200	130					150	150	
Krompir (Potato)	80	70	40	50	50	50	50	40	50	35		40		35	50	80	40			30	50	50	
Kupus (Cabbage)	80	60	60	40	60	50		60		40		50		45	50	150				50	60	60	50
Luk beli (Garlic)	800	800	400		700	800	550	400	550	500	500	650		580	600	900	500				500		
Luk cmi-mлади (Spring onion)	25	30	40	25	30	180	25	30	25	25	25	30		30	30	30	60			30	30	25	30
Luk-cmi (Onion)	80	60	60	45	60	50	60	40	60	45	40	40		40	50	60				40	60	60	40
Paprika-ostala (Pepper-other)	400	450	400				400			220	300										400	400	
Paradajz (Tomato)	250	250	240	230	250	250	220	250	220	200	230	220		220	300	150					250	250	
Pasulj-beli (Beans white)	400	300	250	250	300	250	260	300	280	230	250	250		280	350	240				250	250	250	
Praziluk (Leek)	150	150	100	120	150	200	100	120	130		100			150	140	200						150	
Rotkivica (Radish)	30	40	30	30		50	25	30	50	35	25	35		35	50					25	30	30	
Španać (Spinach)	150	100	80	110		100	80	100	100	100	80	120		200	100	80	100			100	100	100	100
Tikvice (Zucchini)	120	120	200	190		200	180	180	220		150	180		150									
Zelena salata-komad (Lettuce-piece)	40	50	30	35		30	35	30	40	30	30	35		35	40	50	40			40	40	30	40
Šargarepa (Carrot)	80	80	50	50	70	60	70	60	60	50	50	50		40		100	50			50	50	50	50

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 17.- 23.04.2017. godine

www.statps.mlinpolj.gov.rs

Strana 3

Jedinica mere din/kg	Težina/uzrast	Rasa	Centralna Srbija										Vojvodina					Dominantna cena-Srbija				
			Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor		S.Mitrovića	Subotica	Zrenjanin	
Bikovi	>500kg	SM				240																
Dviske	sve težine	sve rase	230	200	150	130																
Jagnjad	sve težine	sve rase	300	300	280	270	300	320	280	300	300	300			300	300						300
Jarad	sve težine	sve rase		170	180	180	230	250				240					230					
Junad	350-480kg	sve rase							210													
Junad	>480kg	sve rase						240									240					240
Koze	sve težine	sve rase			125	150	110				140											
Krave za klanje	sve težine	HF															140					
Krave za klanje	sve težine	SM		110		170			150	150	140					150						150
Krmače za klanje	>130kg	sve rase			100	100	120				150					110						100
Ovca	sve težine	sve rase		130	130	120	150	150		120	160	150			120	120						120
Prasad	16-25kg	sve rase	320	300	260	300	300	280	300	350	300	280	250		300	300						300
Prasad	<=15kg	sve rase	320	280			300		300	350	330	260			300							300
Telad	80-160kg	SM				360			360	360	390											360
Tovljenici	80-120kg	sve rase	160	140	160	150	160	160		150	160	170	110		160	180						160
Tovljenici	>120kg	sve rase		130	130	120				140		100				170						130
Šilježad	sve težine	sve rase	230		160					200	230											230

Klanične cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 17. – 23.04.2017. godine

www.stips.gov.rs	Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Okruzi											Dominantna cena- Srbija							
				Grad Beograd	Braničevski	Pčinjski	Mačvanski	Nišavski	Pirotski	Podunavski	Raški	Zaječarski	Moravički	Šumadijski		Južno-bački	Južno-banatski	Severno-bački	Srednje-banatski	Sremski		
Strana 4	Bikovi	>500kg	HF	220																		
	Bikovi	>500kg	SM	240	240	235	220		220	230		240				200					240	
	Dviske	sve težine	sve rase							180		150										
	Jagnjad	sve težine	sve rase		300	280	290	270	270	300	270		280		300	250						300
	Junad	350-480kg	sve rase			240	220					230										
	Junad	>480kg	sve rase		230				240				240	250		220		220				
	Krave za klanje	sve težine	SM		140		170		150	150	160	120	140	150								150
	Kрмаče za klanje	>130kg	sve rase		130		120				125	80		100		100						100
	Ovca	sve težine	sve rase		120		150			150	120			125								
	Prasad	16-25kg	sve rase		300		290	250		300	270	180		260		300	290					300
Telad	80-160kg	SM		340					360	360	450	410	420	460							360	
Tovljenici	80-120kg	sve rase	203.5	140	160	150	150		150	180	100		160		155	170	155				150	
Tovljenici	>120kg	sve rase		130		140				150	90		125			160						
Šlježad	sve težine	sve rase		160																		

Објављене и реализоване агропонуде на порталу www.agroponuda.com

*Обрадовић Милорад Ступчевићи ,понуда смрзнуте малине

Поштовани пољопривредни произвођачи,
у циљу побољшања пласмана пољопривредних производа, продају својих производа можете огласити на сајт www.agroponuda.com
(Берза пољопривредних производа и произвођача Републике Србије).
Унос понуда у систем врше саветодавци.
За детаљне информације обратите се :

Пољопривредној саветодавној служби Чачак 032/320-710